

Рішення вченої ради Сумського державного університету з питання:

«Стан та завдання щодо поширення технологій e-learning, відповідного методичного забезпечення та організації аудиторної та самостійної роботи студентів усіх форм навчання»

Заслухавши доповідь начальника організаційно-методичного управління Юскаєва В.Б. та директора організаційно-методичного центру технологій електронного навчання Зубаня Ю.О., виступи під час обговорення, вчена рада констатує, що реформування системи вищої освіти в Україні, спрямоване на суттєве підвищення її якості, потребує системної модернізації організації навчального процесу в університеті, а саме:

- впровадження компетентностного підходу при формуванні освітньо-професійних і освітньо-наукових програм підготовки фахівців;
- зміни структури навчальних планів зі зміщенням акцентів з аудиторної роботи студентів на самостійну, суттєвому підвищенні кількості дисциплін за вибором студента та індивідуалізації його навчальної траєкторії;
- зміни ролі викладача з традиційної ролі носія знань на роль координатора і організатора процесу індивідуального навчання студента (формування установок, визначення характеру інформаційного середовища, консультування тощо);
- більш ефективного застосування системи e-learning, впровадження нових педагогічних технологій організації аудиторної та самостійної роботи студента та їх відповідного методичного забезпечення.

СумДУ має суттєві здобутки у розбудові системи e-learning. ІТ –підтримка навчального процесу забезпечується майже 3 тис. комп'ютеризованими робочими місцями в 118 навчальних класах та 58 мультимедійними аудиторіями. Зростає кількість сучасних мобільних комп'ютерів у використанні студентів та обсяги використання ними електронних навчально-методичних ресурсів університету (видано повнотекстових електронних документів з розрахунку на одного користувача з читацьким квитком бібліотеки СумДУ: 20011 рік – 30; 2012 рік – 69; 2013 рік - 173). Створена нормативна база, що регламентує функціонування різних складових системи, бази електронних навчальних та навчально-методичних матеріалів: бібліотечний фонд, інституційний репозитарій, відкритий освітній ресурс, пакет дистанційних курсів, тощо.

В університеті послідовно реалізуються «Перспективний план роботи з повного забезпечення навчального процесу електронними навчально-методичними матеріалами» та «Перспективний план впровадження електронних засобів навчання». Викладачами щорічно розробляється значна кількість найменувань навчально-методичної літератури, що має електронні копії (за останні 3 роки – близько 1 тис. найменувань, у т.ч. близько 300 найменувань має тільки електронні версії), електронні засоби навчання (віртуальні лабораторні роботи, тренажері), дистанційні курси (понад 400) тощо.

В той же час, компоненти e-learning в денній формі застосовуються викладачами, як правило не системно, в якості додаткових матеріалів в рамках існуючих моделей організації аудиторної та самостійної роботи студентів. Так, лише 2% дистанційних курсів використовувались в 2013-14 н.р. окремими викладачами (кафедри ЕКТ, МСС, КН,Управління) переважно для проведення контрольних заходів та ліквідації заборгованостей серед 150 студентів денної форми; лише одиниці викладачів активно застосовують створені на <http://elearning.sumdu.edu.ua> навчальні об'єкти (Некрасов С.С., Литвиненко О.А., Великодний Д.В., Муліна Н.І., Плікус І.Й., Міхно С.В., Купенко О.В., Ляпощенко О.О., Яненко Я.В., Єгорова О.І., Пімоненко Т.В.); у відкритому доступі на ОСW СумДУ доступні матеріали лише 15 дисциплін (автори Артюхов А.Є., Ляпощенко О.О., Склабінський В.І., Шостаківський І.І., Лебедев С. Ю., Кубатко О.В., Ковальов Б. Л., Шевцова С.В., Павленко І. В., Захаркіна Л. С., Люльов О.В., Марченко Л. І., Муліна Н.І., Пімоненко Т. В.). На сайтах більшості кафедр представлені електронні навчально-методичні матеріали лише за окремими дисциплінами або складовими навчального плану (ОДЗ, практичні заняття тощо), а на деяких такі матеріали відсутні (секція інформатики кафедри КН; кафедра електроенергетики; кафедра ПМ і ОМ; кафедра адміністративного, господарського права та

фінансово-економічної безпеки; кафедра опору матеріалів і машинознавства). У той же час певні кафедральні сайти мають змістовний перелік навчальних матеріалів (кафедра прикладної фізики, кафедра анатомії людини та інші).

З врахуванням вищезазначеного вчена рада

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Звернути увагу кафедр, методичних комісій інститутів (факультетів), факультету підвищення кваліфікації та післядипломної освіти, організаційно-методичного центру технологій електронного навчання та організаційно-методичного управління на необхідність більш активного застосування технологій e-learning, широкого впровадження ефективних педагогічних підходів в організації аудиторної та самостійної роботи студентів та їх відповідного методичного забезпечення. При цьому поширення технологій e-learning та впровадження електронних навчальних матеріалів насамперед передбачати у вигляді нових форм взаємодії суб'єктів навчального процесу в рамках сучасних підходів до організації аудиторної та самостійної роботи студентів, зокрема:

- Для студентів денної форми, слухачів ФПК ПО та інших форм підвищення кваліфікації, надання додаткових навчальних послуг: онлайн навчання; тести та інтерактивні практичні завдання для проведення контролю знань (вхідний, поточний, підсумковий); програмно-реалізовані віртуальні моделі та тренажери для лабораторних робіт та підготовки до робіт на реальному лабораторному обладнанні; навчальні об'єкти дистанційних курсів та їх колекції для організації всіх видів самостійної роботи студентів, зокрема для опрацювання окремих розділів навчальних дисциплін, вивчення дисциплін за вибором, відпрацювання пропущених занять тощо; відкриті освітні ресурси (масові онлайн курси, Wiki, «YouTube EDU») для вивчення окремих розділів дисципліни та виконання окремих завдань тощо.
- Для студентів заочної форми: дистанційне навчання, що може включати вище перелічені форми.

2. З метою створення можливостей для ефективної самостійної роботи студентів, враховуючи сучасні тенденції у вищій освіті, починаючи 2015-2016 навчального року для всіх навчальних планів, встановити такі нормативи щотижневого аудиторного навчального навантаження студентів (без врахування занять з фізичного виховання): для навчальних планів підготовки фахівців ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) «бакалавр» (та «спеціаліст» спеціальностей медичного спрямування) - не більше ніж 22 години для студентів першого курсу, інші курси - не більше ніж 20 годин; для отримання ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) «магістр» за освітньо-науковими та освітньо-професійними програмами (та «спеціаліст» крім спеціальностей медичного спрямування) – 16 годин.

3. До введення в дію МОН України нових стандартів вищої освіти, розроблення перехідних навчальних планів та іншої нормативної документації, з нормативами зазначеними в п. 2, вважати першочерговим завданням з терміном завершення не пізніше 10.02.2015 р.

Відповідальні: начальник НМВ Серебрянська І.М., методичні комісії інститутів (факультетів), завідувачі випускових кафедр.

4. З метою забезпечення гнучкості навчальних планів підготовки фахівців ступенів «бакалавр», «магістр» («спеціаліст»), впровадження компетентнісного підходу підготовки фахівців та збільшення можливостей для ефективної самостійної роботи студентів, починаючи з 2016-2017 навчального року, передбачити такі загальні принципи їх формування та реалізації:

- організація навчальної роботи протягом семестру для денної форми навчання – два модульних цикла з двома атестаціями (модульний цикл – 8 тижнів, атестація – 1 тиждень);
- максимальна кількість дисциплін, що вивчається студентами одночасно – 4-5;
- мінімальний обсяг дисципліни навчального плану без включення до них обсягів курсових проектів (робіт) – не менше ніж 3,0 кредити;
- змістовні модулі, а саме навчальні дисципліни або блоки навчальних дисциплін, формувати за ознакою компетенцій, які повинні отримати студенти.

Відповідальні: начальник НМВ Серебрянська І.М., методичні комісії інститутів (факультетів), завідувачі випускових кафедр.

5. Завідувачам випускаючих кафедр спільно з методичними комісіями інститутів (факультетів) організувати системну роботу щодо поширення технологій e-learning, вибору форм і методів організації аудиторної та самостійної роботи студентів (педагогічних та методичних прийомів) з врахуванням специфіки фахових напрямків. Запланувати їх реалізацію в програмах навчальних дисциплін 2016-17 н.р., передбачивши з весняного семестру 2014-15 навчального року пілотне впровадження відповідних елементів.

Відповідальні: завідувачі випускових кафедр, голови методичних комісій інститутів (факультетів).

6. Факультету підвищення кваліфікації та післядипломної освіти запровадити проведення семінарів для ПВС з питань нових педагогічних технологій організації аудиторної і самостійної роботи студентів, здійснювати інформування кафедр про світові розробки, передовий досвід викладачів СумДУ та інших ВНЗ України у вигляді регулярної розсилки відповідних рекомендаційних методичних матеріалів.

Відповідальні: декан ФПК ПО Божкова В.В.

Термін виконання: постійно з 31.12.2014 р.

7. Завідувачам випускових кафедр передбачити використання сайтів кафедр в якості одного з основних шляхів доступу студентів до навчальних та інформаційних матеріалів за спеціальністю.

Центру вебометрії та веб-маркетингу реалізувати механізми взаємодії веб-сторінок кафедр та факультетів, персональних сторінок викладачів з відкритим освітнім ресурсом «OSW-СумДУ».

Відповідальні: завідувачі випускових кафедр, керівник ЦВВМ Фільченко Д.В.

Термін виконання: 1.02.2015 р.

8. Рекомендувати кафедрам до першочергового застосування в аудиторній та самостійній роботі студентів денної форми навчання наявні дистанційні курси з їх відповідним, за необхідності, доопрацюванням а також колекції електронних навчальних матеріалів з можливістю їх подальшого вдосконалення та застосування при розробленні дистанційних курсів.

Звернути увагу на необхідність термінового завершення робіт з розроблення дистанційних курсів 2014-15 навчального року для дистанційної форми навчання, що відсутні або розроблені у неповному обсязі.

Відповідальні: завідувачі випускових кафедр.

9. Начальнику організаційно-методичного управління Юскаєву В.Б. та директору організаційно-методичного центру технологій електронного навчання Зубаню Ю.О. розробити додаткові мотиваційні механізми, в тому числі систему матеріального заохочення, щодо наповнення матеріалами ресурсів «Lectur`ED» та «OSW СумДУ», використання технологій e-learning в денній формі навчання. Зокрема, забезпечити проведення конкурсу кращого їх застосування в денній формі та кращих матеріалів «OSW СумДУ».

Надати пропозиції ректору до 01.02.2015 р.

10. Рекомендувати методичним комісіям факультетів та випусковим кафедрам передбачати роботу студентів з відкритими навчальними ресурсами (масові онлайн курси, Wiki, «YouTube EDU» тощо) при вивченні окремих розділів дисциплін та виконання окремих її завдань.

Відповідальні: завідувачі випускових кафедр, голови методичних комісій інститутів (факультетів).

11. Рекомендувати науково-методичній раді при щорічній перевірці готовності кафедр запровадити проведення аналізу представлення методичного забезпечення навчального процесу для кожної дисципліни наявними матеріалами у відкритому освітньому ресурсі «OSW СумДУ», що визначає загальний показник якості методичного забезпечення кафедри.

Відповідальний: голова науково-методичної ради Карпуша В.Д.

Термін виконання: 30.06.2015 р.

Схвалено вченою радою СумДУ.

Протокол №04 від 13 листопада 2014р.

Голова вченої ради

Васильєв А.В.

Вчений секретар

Рубан А.І.